

La oss ta tilbake russetiden

«Et av de største og viktigste valgene du tar på videregående skole, er om du skal være russ eller ikke. Det har alt å si for ditt sosiale liv. Jeg går nå på Vg1 og har ingen russegruppe. Jeg kommer derfor ikke til å være russ; det er for sent». Dette er sagt av en 16 år gammel gutt bare to måneder inn i sitt løp på videregående skole.

Porno russebussen «Pøbben» og rektoren som ville forby russegjengere, satt igjen fyr på debatten om russetiden. Å «forby sidestilte busser som ikke er i rute» og «nei til russegjengere på skolen» er noen av regjeringens løsninger. Det er mange ting som ikke er bra med russetiden, men Unge Høyre mener at det først og fremst er kulturen som er problemet. Ikke genserne og seter i bussen, som heller har blitt et symbol på en dårlig russekultur. Det politikere derimot kan gjøre er å legge til rette for en trygg feiring.

Hva politikere skal holde seg unna

Politikere skal ikke detaljregulere hvordan ungdom over hele landet skal feire tretten år med skolegang. Hva elever ønsker å gå med, eller gjøre på fritiden, skal ikke statsråder eller stortingsrepresentanter legge seg opp i. Derfor er Unge Høyre motstandere av regjeringens forslag om å forby russetøy og russebusser.

Noen fylkeskommuner har tatt initiativ til å bruke store summer på å arrangere russesamlinger. Selv om intensjonen er god, mener Unge Høyre at det ikke er det offentliges rolle å bruke skattepenger på noe russeren helt fint klarer å organisere selv. Verre blir det når fylkene stiller krav om at for eksempel ikke russebusser får delta. Derfor mener Unge Høyre at det offentlige skal tilrettelegge for, men ikke være arrangør, av russefeiringen.

Unge Høyre vil:

- Ikke forby bruken av russetøy på videregående skoler
- Ikke forby ståplasser eller sidestilte seter i busser som ikke er i rute, slik Arbeiderparti-regjeringen foreslår
- At kommuner og fylkeskommuner som hovedregel ikke skal bruke offentlige midler på russefeiring

Politikernes ansvarsområder

Russetiden må være arrangert av russeren selv. Det skal likevel være et mål at kommune, fylke, skoler, foreldre, trafikksikkerheten og lokalsamfunnet skal bidra til å gjøre feiringen inkluderende og trygg. Det må legges til rette for at flest mulig kan delta i feiringen, og at alle skal føle seg trygge. I størst mulig grad bør arrangementer og feiring i regi russeren gjøres slik at det er åpent og tilgjengelig for alle avgangselever. En markering av endt skolegang burde heller ikke komme i konflikt med de avsluttende eksamenene. Et vitnemål i hånda er grunnlaget for å komme seg inn i jobb, og for mange av våre elever er ambisjonene for vitnemålet høye. Flere tar et aktivt valg om å holde seg utenfor feiringen, eller delta i mindre grad for å oppnå de resultatene de ønsker på videregående. Dette bør ikke være en motsetning. Russetiden og eksamen kan ikke bli sett på som separate løp. Derfor burde russetiden flyttes til før eksamen, og vi burde gå i dialog med arrangører av russefestivaler for å tilpasse at dette skjer etter eksamen.

Unge Høyre vil:

- Flytte eksamen til før russetiden
- Gå i dialog med arrangører av russefestivaler for å tilpasse at dette skjer etter eksamen
- Legge til rette for at russ kan samles utenom bussene, for eksempel russekroer på utesteder med ID:18
- Jobbe for at det skal bli lettere for russeren ha private fester i leide lokaler
- Ha aktiv oppfølging fra politi og SLT sammen med skoler, foreldre og russestyrene
- Gjøre det enklere for kommuner og fylkeskommuner å sette av områder forbeholdt russeren, hvor russebusser og russebiler kan parkeres
- Tillate russebusser å parkere på de videregående skolene
- Sørge for at alle sjåførere av russebusser har tilstrekkelige kvalifikasjoner, og at sikre strenge konsekvenser for sjåførere som ikke tilfredsstiller disse
-
- Kreve at politiet, i god tid før russetiden, informerer om hva som er grunnlag for avskiltning og/eller inndragelse av førerkort for sjåførere

Vedtatt i Unge Høyres landsstyre 13. april 2024

- At søknader eller kontroller hos Statens vegvesen utelukkende skal godkjennes gjennom objektive krav, og dermed ikke diskriminere russebusser
- Sikre streng oppfølging av de kommersielle aktørene i russemarkedet, slik at russen ikke blir utnyttet
- At fylkeskommunen ikke skal sette ned egne russestyrer